

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ
уроків інтегрованого курсу «Мистецтво»
7 клас

Навчально-методичне забезпечення

Програма *Збірник програм художньо-естетичного циклу 5-11 кл//К.: «Ірпін»», 2005*

основний підручник - Л.М. МАСол, О.В. Гайдамака, О.А. Комаровська, І.В. Руденко. Мистецтво, 7 клас//К.: «Генеза», 2006 р

додаткові джерела Педагогічний програмний засіб «Музичне мистецтво, 7 клас» розроблений відповідно до програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Музика» 7 кл (укл. О.Ростовський, Л.Хлебникова, Р.Марченко).

Кількість годин : на рік 70 на тиждень - 2

7 клас							
Календарно - тематичне планування уроків мистецтва							
Палітра художніх напрямів і стилів (70 годин)							
I семестр Від Ренесансу до класицизму (32 години)							
Музичне мистецтво				Візуальне мистецтво			
Тема 1. Ренесанс (10 годин)							
№	Клас	Дата проведення	Тема уроку	Тема уроку	Дата проведення	Клас	№
1		1	<u>Прелюдія до стилів. Ідеї і сюжети Ренесансу в музиці</u> Образ «ренесансної» людини в мистецтві Втілення літературних сюжетів епохи Відродження в музичних творах .	<u>Прелюдія до стилів</u> Твори італійських художників раннього Відродження. Образ людини як центр пейзажу. Пейзаже з елементами перспективи та фігурою людини.			2

			Прелюдії Й. С. Баха, Ф. Шопена, К. Дебюсі, В. Барвінського. СММ: <i>П.І. Чайковський</i> Симфонічна фантазія « Франческа даРіміні» СКМ: відеозапис балетної інтерпретації ХТД: Запис вражень від музики; Складання сценарного плану балетної вистави (пластичної драми) з музикою П. Чайковського; ЗП: <i>стиль, прелюдія</i>, Симфонічна фантазія. <i>Леус «Кольорі осені»</i>	Силуетне зображення фігури людини. СВМ: Живопис <i>Леонардо да Вінчі, Рафаеля</i>, скульптура <i>Мікеланджело</i>. СКМ:м/ф «Посмішка Леонардо» ХТД: зображення паркової алеї з силуетом фігури людини (змішана техніка). П: Силует. ПР: створення ескізу картуша для оформлення			
3		2	<u>Ідеали і образи Ренесансу. Розквіт поліфонії.</u> Внутрішній світ людини в музичному та пластичному портреті. Співставлення сучасної музичної, пластичної інтонації з особливостями музичного висловлювання попередніх епох. Духовна хорова музика Відродження. Розквіт жанру меси. Поліфонія. Твори Дж. Палестрини «Месса», О. Ласо.	<u>Ідеали і образи Ренесансу</u> Твори італійських архітекторів, скульпторів і художників Відродження. Шедеври барочної архітектури. Перспективне зображення вулиць з архітектурними спорудами. Архітектура і внутрішній світ людини. Берніні Караваджо. Інтерес до античного мистецтва			4

			СММ: <i>С.Прокоф'єв</i> Балет «Ромео та Джульєтта» (фрагменти) Рок — опера «Ромео та Джульєтта» — порівняння ескізів декорацій до балету <i>С.Прокоф'єва</i> та рок — опери та їх співзвучність музичній інтонації; СКМ: відеозапис вистав. ХТД: Дискусія на тему «Що таке «сучасність» музичного висловлення ? » <i>Т.Попатенко</i> « Юні мушкетери ». ЗП: <i>меса, імітація, антифон, Лібрето. Рок-опера.</i>	СВМ: собор св. Петра в Римі (фасад); церква Сан-Карло алле Куатро Фонтане в Римі; Джелла Порте Церква Іль Джезу в Римі, СКМ: к/ф «Ромео та Джульєтта», фрагменти; ХТД: пейзажна композиція з портретними образами героїв літературних творів «Ромео і Джульєтта», «Дон Кіхот» (художня техніка на вибір учня) ПР: створення архітектурного пейзажу ЗП: <i>Ренесанс, шедевр, Портрет.</i>			
5		3	<u>«Ave Maria». Людина – вінець природи</u> Зародження гомофонно-гармонічного стилю. Розвиток світської музики. Вокальна музика. Зародження опери Максименко «Ода учителю» ХТД. <i>Ю.Рожкова</i> Сьогодні. ЗП: <i>канцона, мадригал, мотет, бельканто</i>	<u>«Ave Maria». Людина – вінець природи</u> Портрет людини в повний зріст на тлі пейзажу як основи композиції; зображення фігури людини в русі; використання можливостей графічного і живописного пейзажу як засобу передачі почуттів персонансів літературних та музичних творів. Основні пропорції фігури людини. Титани Відродження. Мікеланджело			6

				Введення у картини пейзажу. Мадонни. ХТД. Зображення людини в русі на площині та в об'ємі. ЗП: <i>сфумато, тондо, лінійна перспектива</i>			
7		4	<u>Ренесансні образи у часі і просторі.</u> Театралізоване придворне дійство. Стародавні бальні танці, їх фольклорне походження, «театральність» бального дійства. Розквіт інструментальної музики. Зародження балету СММ: Ж.-Б. Люлі Гавот, С.Прокоф'єв Гавот з Класичної симфонії, Л.Бокеріні Менует, Й. Гайдн Менует з Симфонії (на вибір), Г.Ф.Гендель Сарабанда, М.Равель Пavana. СКМ: фрагменти кінофільмів, балетів, концертних програм, в яких присутні сцени стародавнього балу. П. Чайковський. Увертюра-фантазія «Ромео і Джульєтта», Прокоф'єв балет «Ромео і	<u>Ренесансні образи у часі і просторі</u> Ідеї Відродження за межами Італії. Північне Відродження. Графіка і живопис А. Дюрера СВМ: Графіка і живопис А. Дюрера. О.Дожьє«Дон Кіхот», СВМ: Д.Веласкес «Меніни», «Прялі»; гравюри із стародавніх книг, де зображено сцени балу, інтер'єр. М.Добужинський, А.Гончаров, В. Фаворський Ілюстрації до творів В.Шекспіра. ХТД: кутовий інтер'єр «Моя кімната» (акварель, фломастери). Зображення кутового інтер'єру. Узгодженість почуттів людини з внутрішнім середовищем приміщення.			8

			Джульєтта» ХТД: Сценарій «Серед балу»; відтворення характерних рухів старовинних танців, елементи бального етикету; Т. Ярова – Роксолана «Запорізька похідна» ЗП: <i>лютня, балет, увертюра-фантазія.</i> Танцювальна сюїта.	ПР: створення сюжетної композиції «Ромео і Джульєтта» ЗП: <i>трагедія, комедія, драма.</i> Кутова перспектива.			
9		5	<u>Краса і велич епохи Ренесансу. Г.</u> Кращі зразки музичних творів епохи 17ст., використання «вічних» біблійних сюжетів, прагнення синтезу мистецтв. «Колос нової музики» — <i>Г.Ф.Гендель.</i> СММ: <i>Г.Ф.Гендель</i> Ораторія «Самсон» — фрагменти. СВМ: Паркова скульптура «Самсон» у Петродворці. <i>І.Григорович — Барський</i> «Самсон» (в Києві); <i>Версаль (фото зображення парку і палацу)</i>	<u>Краса і велич епохи Ренесансу</u> Емоційний стан людини в оточенні міського пейзажу. Церкви українського бароко в Києві. Чернігові, <i>Й.Педель</i> Дзвіниця Києво-Печерської Лаври, <i>Б.Растреллі</i> Андріївська Церква в Києві. ХТД: Фрагмент міського пейзажу з фігурою людини; сучасні або старовинні будівлі (кольорові олівці, фломастери). П: Повторення Т/О			10

			ХТД: написати відгук на ораторію як грандіозне театралізоване дійство; <i>Т.Максименко</i> Ода учителю. П: Контраст. Ораторія. Підсумковий урок Т/О				
Тема 2. Бароко. Рококо (10 годин)							
11		6	<u>Величність бароко</u> Орган – король інструментів. Спадщина Й. С. Баха. Й. С. Бах. Токата і фуга ре-мінор Бах «Ранкова молитва» СММ: <i>Й.С.Бах</i> Французькі сюїти ЗП: <i>токата, фуга, орган, поліфонія</i>	<u>Величність бароко</u> Прагнення до контрасту, синтезу мистецтв. Ель Греко «Вид Толедо». Застосування кольору і фактури для створення ескізів одягу ЗП: <i>бароко, портик, балдахін, фасад, екстер'єр</i>			12
13		7	<u>Бароко. «Під музику Вівальді».</u> Несюжетна програмність в музиці. Настрій пейзажу в музиці. Розквіт скрипкового мистецтва.	<u>Бароко</u> Декоративний розпис інтер'єру. Світло і світлові ефекти. Школа пейзажу в Голландії. Д. Велескес. «Меніни».			14

			Скрипковий концерт. А. Вівальді «Пори року». СММ: <i>А.Вівальді</i> Камерний концерт «Пори року» ХТД: «Під музику Вівальді»; Р. Паулс «Листя жовте» П: Інструментальний концерт. Фактура. ЗП: <i>концерт</i>	ПР: <i>малювання пейзажів з елементами архітектури «канали Венеції»</i> ЗП: <i>світлотінь, рефлекс, полиск, затемнення</i>			
15		8	<u>Перлини українського бароко.</u> Дзвони минулого (Козацьке бароко) Думи та історичні пісні. Мистецтво кобзарів. Музика українського вертепу. Образ Запорожця — уособлення народного захисника. М Чурай – піснярка з Полтавщини М. Чурай «За світ встали козаченьки» СММ: Троїсті музики. Канти. СВМ: ляльки вертепного театру. Костюм Запорожця.	<u>Перлини українського бароко</u> Краса людини у живопису. Світський портрет у жанрі народної картини. Елементи пейзажу та предмети як символічні зображення, що підкреслюють характер або емоційний стан образу. Українська парсуна: «Портрет Кшиштофа Збаражського», «Портрет Роксолани». Архітектурні шедеври бароко. Дерев'яне зодчество. Й. Шедель «Дзвінни ця Києво-Печерської Лаври»			16

			ХТД: Ой, під вишнею, під черешнею» з інсценізацією пісні. О. Морозов «Чураївна». На вибір «козацькі» пісні. ЗП: <i>дума, історична пісня, кобза, бандура.</i> Символ. Грубер – Мандичевський «Тиха ніч».	СВМ: Ікона Покрова Божої Матері (із зображенням Б.Хмельницького). <i>Микола Івасюк</i> «Вїзд Богдана Хмельницького в Київ». Картини із зображенням козака Мамає. ХТД: Створення композиції з народним героєм козаком Мамаєм. ПР: створення орнаментального фризу ЗП: <i>зодчество, фриз, орнаментальність.</i> Символ.			
17		9	<u>Секрети галантного стилю. Рококо</u> Інструментальна музика. Золота доба клавесиністів Л. Дакен, Ж. Люллі, Ф. Куперен, Ж. Рамо, М. Равель. «Павана». Т. Попатенко «Юні мушкетери» ЗП: <i>клавесин, мініатюра, мелізм</i>	<u>Секрети галантного стилю. Рококо</u> Вишуканість стилю рококо. Костюм рококо. П. Рубенс «Портрет з Ізабелою Брант». Рембрант «Повернення блудного сину» Я. Вермер. «Дівчина з листом» ПР: створення композиції із зображенням людини в інтер'єрі та екстер'єрі «Бал у королівському палаці»			18

				ЗП: <i>рококо, інкрустація</i>			
19		10	<u>Величність бароко, галантність рококо</u> Підсумковий урок Мистецтво книги в часи Ренесансу і бароко: Виразність і лаконізм шрифтів, знаків, форм.; точність рисунку шрифтів. Звучання музичного образу в живописі. створення живописного ліричного образу прослуханого твору — «Під музику Вівальді» (для обкладинки книжки); (техніка на вибір). Т/О	<u>Величність бароко, галантність рококо</u> Графічна ілюстрація. Завершення й оформлення творчих робіт учнів СВМ: Книги оформлені граверами Олександром та Леонтієм Тарасевичем, Інокентієм Мирським, Григорієм Левицьким. Брати Лімбурги «Часослів». ХТД: на вибір: оформлення макету книги «Пори року» (колективна композиція); П: Книжкова графіка. Т/О			20

Тема 3. Класицизм (12 годин)

21		11	<u>Звучить симфонія у величі споруд.</u> Істина і краса класицизму, або «Симфонія життя» Прагнення гармонії, досконалості форми авторами «класицистських» творів, Симфонія у творчості віденських класиків.	<u>Звучить симфонія у величі споруд</u> Гармонія природного середовища та скульптури. Ландшафтний парк. Силует в контрасті та в тоні. Давньоруська міфологія в образотворчому мистецтві. Синтез театального та образотворчого мистецтва.			22
----	--	----	---	--	--	--	----

			Композитори – класицисти. Глюк, Й. Гайдн, В. Моцарт, Бетховен (обзорно). Гайдн «Прощальна симфонія» СММ: <i>Й.Гайдн</i> Симфонія — за вибором («Прощальна», «Військова») ХТД: Інструментування» фрагменту жанрової частини симфонії на дитячих шумових інструментах. <i>Й.Гайдн</i>. «Челнок» ЗП: <i>симфонія, експозиція, рондо, сонатна форма</i>	Палацово-паркові ансамблі. Версаль Пейзажні парки Англії. Софіївка СВМ: Парк «Софіївка» (Умань), «Александрія» (Білацерква) та ін. ХТД: Силуетний пейзаж як декорація для паркової скульптури (аплікація); колективна композиція: поєднання силуетного пейзажу із скульптурами. На вибір — малювання силуетного нічного пейзажу (кольорові олівці, пастель, тонований папір) з архітектурними спорудами. створення графічних образів за поетичними описами Л.Українки (Мавка, Лісовик, Потерчата та ін.) СВМ: книжкові ілюстрації різних авторів до драми — феєрії Л.Українки «Лісова пісня» ПР: створення пейзажної композиції ЗП: <i>регулярний парк, грот, симетрія</i>			
23		12	<u>Гармонії казкова мить: природа в музиці звучить. «Шляхами мандрівного філософа»</u> Минуле в сучасному звучанні. Камерна	<u>Гармонії казкова мить: природа в музиці звучить</u> Опора на традиції Ренесансу. «Театральність» живопису класицизму.			24

			музика. Камерні ансамблі. Квартет. Г. Сковорода «Сад божественних пісень» І. Карабиць <i>СММ. І.Карабіц «Сад божественних песен» — за поезією Г.Сковороди</i> СВМ: Фото пам'ятника Г.Сковороді в Києві, Переяславі — Хмельницькому, ХТД: <i>П. Дворський. «Писала мати писанки».</i> Роздум на тему: Чи можна створити «музичну біографію». ЗП: <i>камерна музика, струнний квартет</i>	Прагнення поєднання зовнішніх рис людини з відображенням її соціального статусу в образотворчому мистецтві бароко і класицизму. СВМ: А.Лосенко «Прощання Гектора з Андромахою»; Українська парсуна. Пейзажі К.Лорена, Н.Пуссена ХТД: композиція « Дерево життя мого роду» (змішана техніка: витинанка, кольорові гелеві ручки, кольорові олівці) Б. Растреллі «Андріївська церква» ПР: створення пейзажної композиції з елементами архітектури (скульптури)			
25		13	Варіації на тему... П: Симфонія Автобіографічність музичних творів. Психологічний портрет героя в музиці. Форма варіацій у творчості композиторів-класиків. Моцарт симфонія соль мінор» № 40, 1 ч. В. Моцарт. Тема з варіаціями. В. Моцарт. Реквієм	<u>Героїка і патетика у класичному мистецтві</u> Взаємоузгодження деталей зображення в композиції. Історична картина, парадний портрет. Геральдика. СВМ: портрети Ф. Рокотова, В Боровиковського.			26

			СММ: В.- А.Моцарт. Симфонія № 40 Соль мінор ХТД: Створення літературного сюжету «Сцени з життя» — за образним змістом прослуханої симфонії <i>В А.Моцарт</i> Колискова ЗП: <i>варіації, епізод, фактура, арпеджіо</i> requiem, lacrimosa,меса, Симфонічний цикл.	СКМ: «Амадеус»(реж.М. <i>Форжан</i>, фрагмент), ХТД: композиція «Створення світу» (за музикою віденських класиків) ПР: створення ескізу нагороди ЗП: <i>геральдика, рельєф, аверс</i>			
27		14	<u>Життя на сцені, сцена у житті</u> Докорінні зміни у розвитку театру Оперна творчість В. Моцарта «Весілля Фігаро», «Чарівна флейта» <u>Панорама мистецтв</u>	<u>Варіації на тему...</u> Монументальність в образотворчому мистецтві. Використання тем, образів і мотивів античного і ренесансного мистецтва в живописі класицизму СВМ:<i>Е. Фрідріх</i> «Велетенські гори», «Крейдяні скелі на острові Рюген»; <i>М.Періх</i> «Гімалаї» (порівняння).			28

				СММ: <i>Л.Бетховен</i> «Ода радості». ХТД: зображення гірського пейзажу як відображення монументальності симфонічної та хорової музики. ПР: створення міського пейзажу з мостом. П: Монументальність			
29		15	<u>Діалог духовного і світського. Гармонія вітчизняного класицизму</u> Розквіт інструментального концерту. Жанр хорового концерту на Україні Хорові концерти. Д. Бортнянський «Концерт для клавiру з оркестром», Загальнолюдський зміст творів М.Березовського. Риси симфонізму в хорових концертах. Гуманістичне звучання музики А.Веделя Мелодика українських пісень як органічна складова музичної мови. СММ: <i>Д.Бортнянський</i> Концерт для клавiру з оркестром; Соната для клавесину.	<u>Діалог духовного і світського</u> Асиметрична врівноважена композиція та організація її в різні геометричні форми. Єдність середовища та монументальної скульптури. Архітектура і скульптура класицизму на Україні..Будівництво міських ансамблів. Одеса СВМ: фото пам'яток архітектури класицизму в Росії та України: Головний корпус Університету, Інститут шляхетних дівчат в Києві — арх. <i>В.Беретті</i>;			30

			<i>СММ: М. Березовський «Не отвержи мене во время старости» . А. Ведель «Херувимська».</i> <i>ХТД: Ф. Грубер — Є. Мандичевський «Тиха ніч». Запорізька похідна.</i> <i>ЗП: хоровий концерт. Контраст.</i>	Палац Галагана у Сокиринцях — арх. <i>П. Дубровський</i>; Стара біржа в Одесі — арх. <i>Ф. Боффо</i>. <i>Е. Фальконе</i> «Пам'ятник Петру І»; <i>П. Клодт</i> Скульптурна група на Анічковому мості у Петербурзі; <i>В. Демут — Малиновський, П. Клодт, К. Тон</i> пам'ятник св. Володимиру в Києві. Парк в Павловську (скульптура). Опис (або підбір за фотографіями, ілюстраціями) інтер'єрів (храмів, палаців тощо), садово — паркових комплексів, в яких можуть виконуватись прослухані на попередніх уроках твори. ХТД: Створення ескізу паркової скульптури (ліплення). ПР: створення двох живописних безпредметних композицій, що передають протилежні емоції <i>ЗП: конфлікт, гармонія</i>			
31		16	<u>Героїка і патетика у класичному мистецтві.</u> Драматичне і героїчне в симфонії.	<u>Життя на сцені, сцена у житті.</u> Композиція. Сучасне звучання старовинних образів в			32

			Ода радості. Творчість Л. Бетховена. СММ: <i>Л. Бетховен</i> Симфонія № 9 Фінал, Соната для фортепіано № 8 «Патетична» ХТД: <i>Л. Бетховен</i> «Ода радості» з фіналу Симфонії № 9; Складання сценарію шкільного свята «Якби до нас завітав Бах, Гайдн, Моцарт, Бетховен...»; ЗП: <i>симфонія, лейтмотив, патетика, соната</i> Т/О	українському мистецтві живопису. Костюми. Французи – творці моди. СВМ: Зображення українських фортець (Хотин, Меджибіш, Кам'янець — Подільський). <i>Т. Шевченко</i> «Почаївська лавра» , краєвиди Києва — на вибір. <i>П. Рубенс</i> «Пейзана з замком» (на порівняння). ХТД: Написання українського краєвиду «Шляхами мандрівного філософа». ПР: створення ескізу костюму до музичного твору (аплікація) Мистецька мозаїка Т/О			
II семестр Романтизм, реалізм та імпресіонізм у мистецтві (38 годин) Тема 4. Романтизм (14 годин)							
33		17	<u>До народних джерел.</u> Образи, сюжети, жанри романтиків. Цикл інструментальних мініатюр. Інтерес до національної культури і	<u>До народних джерел</u> Алегоричне перенесення характерних рис людини на образи тварин в українському народному гуморі. Український національний одяг.			34

			фольклору. Національні музичні школи. Народні пісні. <i>К.М. Вебер</i> Пісня мисливця СММ: <i>Р.Шуман</i> «Карнавал» («Дитячі сцени») ХТД: створення макету програмки балету «Карнавал» з малюнком фігури людини в русі (робота в групах). Створення балетних сцен за музичними частинами сюїт <i>Р.Шумана</i>; ЗП: <i>фольклор, національна школа.</i> Інструментальна мініатюра	Народна картина <i>О.С.Пушкіна, У.Блейк</i> «Дитя — радість» , <i>Ф.Рунге</i> «Портрет дітей Хюльзенбек » , СВМ: <i>ф. Рачев</i> Ілюстрації до байок <i>В.Крилова. М.Пагал</i> Ілюстрації до байок <i>Ж. Лафонтена. М.Пимоненко</i> «Біля криниці», «Додому, гуси», «На річці», «На ярмарку». ХТД: ілюстрування байок (різнокольникові кулькові ручки, чорний фломастер) ПР: створення багатофігурної композиції «Ярмарок» ЗП: <i>романтизм, народна картина.</i> Сюжетно-тематична композиція.			
35		18	<u>Лірика – стихія романтиків. Мрії і сподівання в творах романтиків</u> Романсова лірика західноєвропейських та російських композиторів. Цикли пісень Творчість <i>Ф. Шуберта</i> «Лісовий цар» ЗП: <i>лірика, романс, балада, цикл</i>	<u>Лірика – стихія романтиків</u> Особливості пейзажу як засобу для передачі настрою природи і людини. Повітряна перспектива. Ліризм образів, світ почуттів у живопису <i>І.Шишкін</i> «На Півночі дикій.... Сосна»			36

				ПР: створення художніх образів пір року в образах людей ЗП: <i>лірика, емоція, образ, портрет</i>			
37		19	<u>Пейзажна лірика</u> Інтерес композиторів до фольклору. Велич північної природи, образи народних казок і легенд в музиці.. Відтворення національного характеру в музиці. Живописні можливості музики. Програмна музика. Музичні твори малих форм Творчість Р. Шумана, Ф. Шопена, Е. Гріга СММ. <i>Е.Гріг</i> «Селянські танці», «Поетичні картинки», «Гуморески» , романс «Серце поета» на вірші Г.Х Андерсена (на вибір: Концерт для фортепіано з оркестром ля мінор (фрагменти) СВМ: І.Шишкін «На Півночі дикій». «Сосна». ХТД: канон М. Анцев, вірші М. Лермонтова « Гірські вершини ».	<u>Пейзажна лірика</u> Людські переживання в образотворчому мистецтві. Звернення художників-романтиків до незвичайних драматично-гострих ситуацій. Монохромний живопис. Кольорова пляма в монохромному живописі як центр композиції. Розмаїття відтінків білого кольору. СВМ: Дж. <i>Уістлер</i> «Ноктюрн у чорному та золотому», «Ноктюрн у синьому та золотому», «Гармонія в блакитному та сріблі »; <i>Рокуел Кент</i> «Листопад в північній Гренландії », « Повернення мисливця ». ХТД: живописна композиція « Північне сяйво », «Айсберги ». ПР: створення романтичного пейзажу ЗП: <i>динамізм, колорит, гама. Монохромний живопис</i>			38

			ЗП: <i>програмність, мініатюра, сюїта.</i> Фольклор				
39		20	<u>Епоха легендарних особистостей. «Штрихи до портрету»</u> Новий тип митця – блискучий виконавець-віртуоз. Етюд в музиці. Етюди і танці як концертні твори. Творчість Ф. Шопена, Ф. Ліста, Н. Паганіні СММ: <i>Ф. Шопен</i> Фортепіанні твори (етюди, вальси, мазурки, полонези). СКМ: відеозапис фрагментів з балету «Шопеніана» ХТД: <i>К.М. Вебер</i> Пісня мисливця ЗП: <i>імпресаріо, концерт, віртуоз, стиль.</i> Етюд.	<u>Епоха легендарних особистостей</u> Медальєрне мистецтво Світ речей як втілення духовного світу людини. Натюрморт як розкриття настрою людини. СВМ: <i>К.Брюллов</i> «Італійський полудень» П.Федотов «Свіжий кавалер», «Сніданок аристората» . Б Кустодієв «Купчиха за чаєм» (на порівняння) СММ: <i>Ф.Шопен</i>. Етюди для фортепіано. ХТД: етюд натюрморту з квітами та фруктами (акварель, гуаш). ПР: ескіз медальону ЗП: <i>медальєрне мистецтво, каменя</i>, Етюд.			40
41		21	<u>Образи, нав'язані фантазією. Таємнича фантастика півночі.</u>	<u>Образи, нав'язані фантазією</u> Фантастичні образи. Зображення міфологізованого світу			42

			Фантастичні теми і образи у музичних творах романтиків. Творчість Р. Вагнера, К. Вебера ЗП: <i>романтична опера, фантазія, трилогія</i>	СВМ: <i>У.Тернер</i> «Дощ, пара, швидкість», «Снігова буря». <i>П.Філонов</i> «Вітер» (на порівняння). ХТД: ескіз пейзажної декорації з виявленням стану природи «Вітряний день», «Дощовий день» (змішана техніка) ПР: <i>створення ескізу афіші оперної вистави</i> ЗП: <i>тло,</i>			
43		22	<u>Романтизм.</u> Романтика героїчного. Героїчна патетики в музиці композиторів — романтиків. Особливості музичного зображення національних рис. різновид канатно СММ: <i>ФЛіст.</i> Кампанела, Угорська рапсодія №11, <i>Й.Брамс</i> Угорські танці ХТД: <i>ОАнтоняк</i> « Ода пісні » . П: Рапсодія. Підсумковий урок	<u>Романтизм</u> Засоби втілення героїчного в образотворчому мистецтві. СВМ: <i>Т. Жеріко</i> Офіцер кінних егерів, що йде в атаку. ХТД: композиція до оформлення музичного диску, касети з шрифтовою композицією в стилі «графіті» (різнокольорові гелеві ручки, фломастери) П: Шрифт, <i>графіка,</i>			44

			Т/О	Т/О			
45		23	<u>Т. Шевченко і «Шевченкіана»</u> Українська народна пісня – джерело натхнення для поета. Музичні твори на тексти Т. Шевченка Укр. нар. пісня «Думи мої» О. Осадчий «Стоїть тополя». пластичне інтонування пісні. ЗП: <i>опера, кантата, симфонічна поема.</i> Пластична інтонація	<u>Т. Шевченко і «Шевченкіана»</u> Становлення і розквіт таланту Т. Шевченка – художника. ПР: створення графічної композиції за мотивами шевченківських творів Види шрифтів. Мальований шрифт. Шрифтова композиція. ЗП: <i>серія, штрих, етюд, формат,</i>			46

Тема 5. Реалізм (8 годин)

47		24	<u>Правда життя, або реалістичні напрями у мистецтві.</u> Особливості реалістичного зображення дійсності і характерів в музично — сценічних творах. Опера. Реалістична опера Творчість Дж. Верді, Ж. Бізе. СММ: Ж. Бізе «Кармен» — фрагменти з опери (Увертюра, «Хабанера», Куплети	<u>Правда життя, або реалістичні напрями у мистецтві.</u> Західноєвропейський живопис Прийоми реалістичного зображення характерів. Образи, сюжети. СВМ: на порівняння: <i>Е.Дега</i> «Оркестр Опер», «Концерт». <i>77.Пікассо</i> «Корида», <i>О. Лопухов</i> «Корида»			48
----	--	----	---	--	--	--	----

			Тореадора), <i>Ж.Бізе — Р.Щедрін</i> — «Кармен — сюїта» СКМ: відеозапис фрагментів балету, ХТД: Порівняння музичного, вокально — сценічного і пластичного втілення образів (в дискусії, письмово). <i>П.Манжос</i> «Попелюшка» ЗП: <i>реалізм, реалістична опера</i>	СКМ: фрагменти з к/ф «Кармен» ХТД: Створення образу Кармен»(для дівчат); «Тореадор» (для хлопчиків). ПР: створення макету програмки із серії «шедеври світової музики»			
49		25	<u>Народ – творець історії.</u> Історичні сюжети в мистецтві. Засоби реалістичного зображення історичних подій та образів на музичній сцені. Народ – герой опер. Образ «маленької людини» з народу Творчість М. Глінки, О. Даргомизького, О. Бородіна, М. Мусоргського. <i>СММ.:М.Глінка</i> «Іван Сусанін» — фрагменти з опери. (Увертюра, Арія Сусаніна. «Польські сцени»)	<u>Народ – творець історії.</u> Образи українського народу в образотворчому мистецтві. Картини народного життя в творчості російських художників-передвижників. Пропорції фігури людини. Багато фігурна композиція. СВМ: <i>І.Репін</i> « Запорожці пишуть листа турецькому Султанові» , Л.Позен Кобзар СММ: <i>М. Лисенко</i> Увертюра з опери «Тарас Бульба» ХТД: створення колективної композиції.			50

			СВМ: І.Мартос. Пам'ятник Мініну і Пожарському в Москві. ХТД: В.Одоевський Канон на честь М.Глінки; імпровізація позивних для теле — або радіопередачі патріотичного змісту (на металофоні, голосом, підбором мотиву з вивчених музичних творів). ЗП: <i>інтонація, хоровий речитатив. Опера як музична драма.</i>	Образи українського народу: Наталка-Полтавка, Тарас Бульба, Запорожець, Україночка тощо. ПР: створення серії театральних афіш до оперних вистав. ЗП: <i>графіка, штрих</i>, Груповий портрет			
51		26	<u>Українські обряди і традиції. Характерні замальовки. мотиви</u> Народні свята і обряди в українських операх М. Лисенко «Тарас Бульба», «Наталка-Полтавка» Реалістичне зображення національного в музиці. Цитування народних мелодій в авторських творах. Реалістичне зображення історико — героїчної теми в музиці. СММ: <i>М.В.Лисенко</i> «Тарас Бульба» —	<u>Українські обряди і традиції</u> Звернення до сюжетів українського побуту. Властивості кольорів та спеціально підбраного колориту у передачі стану природи, настрою людини в декоративно-ужитковому мистецтві СВМ: <i>М.Муха</i> «Садок вишневий коло хати », «Тополя», <i>І.Скологора</i> «Чумацький шлях», «Коломийка». ХТД: Пейзане з мотивами петриківських розписів (ліплення пластиліном на склі).			52

			фрагменти опери (Увертюра, Пісня Тараса «Гей, літа орел») СВМ: ескізи декорацій А.Петрицького до постановки «Тараса Бульби» — в Національній опері України. ХТД: Г.Татарченко «Україночка». <i>І.Білик</i> Роксолана СММ: <i>П. Чайковський</i> . Концерт для фортепіано з оркестром №1. <i>СБМ: А.Куїнджі</i> «Місячна ніч на Дніпрі», <i>С.Васильківський</i> «Козачалевада», «Бездоріжжя», <i>С.Світославський</i> «Воли на ниві», «Вітряк». «Вечір в степу», <i>В. Орловський</i> «Жнива», «Хати в літній день». П: Увертюра.	П: Декоративно — ужиткове мистецтво ПР: створення ілюстрацій до народних прислів'їв та приказок ЗП: <i>стилізація</i>			
53		27	<u>Реалізм.</u> Реалістичне зображення національного в музиці. Цитування народних мелодій в авторських творах (продовження)	<u>Реалізм.</u> Мистецтво філателії. Його призначення, символіка, засоби виразності. СВМ: Пам'ятники рідного міста на честь видатних історичних постатей та історичних			54

			СММ: Адан «Жізель» — фрагменти музики балету . <i>С.Гулак — Артемовський «Запорожець за Дунаєм»</i> СВМ: <i>I.Pepin</i> «Запорожці пишуть листа турецькому султанові» ХТД: фрагмент фінального хору опери, замальовки костюмів для романтичного балету; СКМ: відеозапис балетної постановки П: Цитата в музиці Т/О	подій. Зразки ювілейних марок та пам'ятних знаків. ХТД: виготовлення ювілейної марки Ескізу Т/О			
Тема 6. Імпресіонізм (14 годин)							
55		28	<u>Враження - магія імпресіонізму.</u> «Враження» («Зупинись, мить...») Імпресіонізм в музиці. «Музичний живопис». Настрій в музичному пейзажі. Зв'язок «музика — живопис», Настрій в музичному портреті. Засоби «звукопису» Творчість К. Дебюссі.	<u>Враження - магія імпресіонізму</u> Новий художній напрямок у мистецтві. Французькі художники-імпресіоністи. Втілення плинності, мінливості, рухливості вражень в творах митців-імпресіоністів; живописні можливості кольору у застосуванні відкритих кольорів і спеціальної техніки. Поєднання кольорів, врахування світлотіньових ефектів у зображенні. Емоції у			56

		СММ:<i>Е.Дебюссі «Місячне сяйво», «Руанський собор», «Кроки на снігу»</i> СВМ: <i>К.Моне «Враження. Схід сонця», серія «Руанські собори»,</i> ХТД: створення живописного «пейзажу настрою» враження від прослуханих музичних творів. <i>О.Білаш «На зелене свято».</i> СММ: <i>К.Дебюссі Дівчина з волоссям кольору льону, Дитячий куточок.</i> СВМ: <i>Е.Дега Портрет мадам Шарпантьє з дітьми</i> ХТД: Створити живописний портрет героїні мініатюри Дебюсі «Дівчина з волоссям кольору льону» (без попереднього повідомлення назви п'єси). <i>О.Білаш «На зелене свято».</i> П: порівняння понять (фонізм і колорит). ЗП: <i>імпресіонізм, прелюдія</i>	портреті. Натюрморт як невід'ємна частина життя людини <i>СВМ:К.Моне «Враження. Схід сонця», серія «Руанські собори» , Склі в Бюль — Іль, пейзажі .Е .Мане, К.Піссаро,А. Сіслея. Е.Мане «Сніданок в майстерні» , «Бар у Фолі — Берже», « Портрет Еміля Золя », К.Моне « Сніданок на траві ». В. Серов «Дівчинка з персиками» (на порівняння)</i> ХТД: Натюрморт в техніці імпресіоністів (використання мазків та крапок). створення пейзажної композиції з передачею емоційного стану, настрою, вражень в техніці імпресіонізму (маркери, фломастери). ПР: створення пейзажної композиції ЗП: <i>локальний колір, чистий колір</i>			
57	29	<u>Колористичні нюанси. Сценічні враження</u>	<u>Колористичні нюанси</u> Художня техніка імпресіоністів. Пуантилізм.			58

			Синтез імпресіоністичної музики — живопису — пластики в музично — сценічному творі. Особливості вокального втілення образів. Пошук музичних колористичних нюансів. Інтерес до культури і мистецтва Сходу Творчість М. Равеля. СММ: <i>М.Равель</i> «Дитя та чари » — опера — балет СВМ: фото з вистави, зображення акторів у костюмах казкових персонажів (Годинник, Порцелянова чашка, Чайник, Попіл, ін.) та декорацій ХТД: <i>І.Шамо</i> « Києве мій ». ЗП: <i>нюанс, болеро, кластер, тембр, Опера — балет</i>	Засоби зворотної перспективи у передачі динаміки зображуваного. Діагональна композиція. СВМ: А.Мороз Книжкова ілюстрація «Як люди навчилися літати». Б.Кустодієв «Продавець кульок», «Торговець кулями», «Вербний торг біля Спаських воріт» ХТД: живописна композиція з повітряними кулями ПР: створення композиції на побутовий сюжет в техніці пуантилізму ЗП: <i>нюанс, колорит, пуантилізм. Динаміка</i>			
59		30	<u>Постімпресіонізм.</u> Імпресіоністичні досягнення за кордонами Франції. Риси імпресіонізму в українській музиці	<u>Постімпресіонізм</u> Пошук нових прийомів та засобів виразності Синтез образотворчих мистецтв (живопису, скульптури, графіки, архітектури) в оформленні сцени			60

			А. Жилінський «Веселкова»	СВМ: <i>П.Сезанн</i> «П'єро та Арлекін <i>Е.Дега</i> «Блакитні танцівниці» , А.Л. Бреге — майстер годинників (зображення виробів); <i>С.Далі</i> «Постійність пам'яті», <i>М.Шагал</i> «Час — ріка без берегів» (на порівняння) ХТД: дизайн годинника з використанням мовних засобів сценографії ПР: створення жанрової композиції ЗП: <i>жанр, безпредметний живопис.</i> Сценографія			
61		31	<u>3 історії одного жанру</u> Жанр симфонії Симфонії Ф. Шуберта, Г. Берліоза, П. Чайковського, Г. Малера ЗП: <i>симфонія, сонатне алегро, кода</i>	<u>3 історії одного жанру</u> Жанр натюрморту ПР: створення натюрморту (атрибути мистецтва) ЗП: <i>натюрморт, композиційний центр, план</i>			62
63		32	<u>Дитячі образи в мистецтві</u> Дитячі образи в музичних творах. Популярність дитячих образів в музичних творах. Особливості їх втілення. Колискові. Пісні-ігри.	<u>Дитячі образи в мистецтві</u> Популярність дитячих образів у живописних творах. Особливості їх втілення. Дитячі образи в образотворчому мистецтві. СВМ: <i>О.Кіпренський</i> Портрет дівчинки у			64

			Творчість К. Дебюссі, П. Чайковського. Пісні про дитинство СММ: <i>М. Мусоргський</i> «Дитяча» ХТД: створення ілюстрацій до музики; театралізація циклу; порівняння з образністю «Дитячих сцен» <i>Р.Пужана.</i>	вінку з маків », « Портрет хлопчика», <i>В.Перов</i> «Тройка» , <i>І.Репін</i> «Бабка» , <i>Дж. Уітлер</i> « Портрет Сесілі Александер» ХТД: Оформлення вітрини магазину іграшок ПР: колаж із зображенням дитини ЗП: <i>план, ракурс, портрет, пропорції</i>			
65		33	<u>Свято. Карнавал. Динаміка руху.</u> Вальс крізь віки. « Король вальсів » та його родина. Вальс як музичний, музично — сценічний, танцювальне — побутовий жанр. Роль вальсу в образному втіленні музичного задуму. Вальси Й. Штрауса, П. Чайковського, М. Равеля, Ф. Шопена СММ: <i>Й.Пттраус</i> — <i>батько</i> «Марш Рдецького», <i>Й.Пттраус</i> — <i>син</i> На прекрасному блакитному Дунаї Казки Віденського лісу, Весняні голоси, Увертюра до оперети «Летюча миша»; <i>Йозеф</i> та <i>Едуард Пттраус</i>. галопи, польки, мазурки.	<u>Свято. Карнавал</u> Світ предметів, що оточують людину Карнавальні костюми ПР: створення ескізів для оформлення приміщення та атрибутів до свята			66

			ХТД: Освоєння характерних рухів вальсу; <i>П.Манжос</i> «Попелюшка,» створення сценарію шкільного свята «Віденський бал, віденський вальс», II: Вальс. Віденський бал. ЗП: <i>вальс, метроритм</i>			
67		34	<u>Панорама мистецтв . «Враження» в побутовому жанрі.</u> «Побутові враження» в творах сучасних композиторів. Розпізнання характерних особливостей музичної мови. СММ: Фрагменти з балету «Комедіанти» на муз. <i>Д.Кабалевського. Р.Дріго «Арлекінада».</i> <i>Х.ТЦ:В.Бистряков</i> «Куди поїхав цирк » Виконання вивчених пісень Т/О	<u>Мистецька мозаїка</u> Особливості зображення побутових сюжетів у творах імпресіоністів СВМ: <i>О.Р єну ар</i> «Гойдалки»; <i>Ж.Сьора</i> «Цирк» <i>А. Ту луз — Лотрек</i> «Амазонка», «Цирк Медрано. Клоун Бум — Бум». ХТД: Створення сюжетно-тематичної композиції: «На арені цирку» . Т/О		68
69		35	<u>Підсумковий урок</u>	<u>Узагальнення тематичного матеріалу</u>		70